

Здобувач Академії муніципального управління.

Світовий досвід використання стандартів електронних документів в сфері бюджетних закупівель
Державне регулювання економіки являє собою систему заходів законодавчого, виконавчого і контролюючого характеру, які здійснюються правомочними державними установами. Сучасна ринкова система являє собою поєднання форм підприємницької діяльності і ролі держави. Змішана економіка органічно поєднує в собі переваги ринкової, адміністративно-командною і навіть традиційної економіки і тим самим певною мірою усуває недоліки кожної з них або пом'якшує їх негативні наслідки. Змішана економіка - тип сучасної соціально-економічної системи, що складається в розвинених країнах Заходу та деяких країнах, що розвиваються на стадії їх переходу до постіндустріального суспільства. Змішана економіка має багатокладний характер, її основу складає приватна власність, що взаємодіє з державною власністю. Вплив держави на економіку відбувається за двома головними напрямками - через державний сектор та за допомогою впливу на процеси функціонування приватного сектора економіки за допомогою економічних інструментів (державне регулювання економіки). Мета держави – створювати постійну конкуренцію - як головний двигун розвитку. Сфера державних закупівель є стратегічною частиною економіки. Очевидно, що система державних закупівель в Україні потребує змін, побудованих з урахуванням принципів концепції інформаційного суспільства. Державним структурам доцільно розробити та впровадити в сферу державних закупівель систему електронних торгових майданчиків, що здійснить головну задачу – створить умови для прозорого та ефективного використання бюджетних коштів.

Електронні реверсивні аукціони - це механізм, при якому держзакупівлі здійснюються за допомогою торгів, що проходять онлайн, на яких держзамовлення отримує учасник, що запропонував виконати його за найменшу ціну.

Розвинуті країни світу мають великий досвід використання у сфері держзакупівель систем електронної комерції. Росія нещодавно поновила національне законодавство, яке регулює процедуру обігу електронних документів. Російський Федеральний закон № 94-ФЗ від 21.07.2005р. вимагає щоб федеральні, регіональні та муніципальні замовники уряду публікували всю інформацію про державні тендери, аукціони, та інші процедури закупівель на спеціальних загальнодоступних веб-сайтах уряду засобами передачі інформації по телекомунікаційним каналам зв'язку в рамках інтеграції. "Всеросійський офіційний сайт з суміжними системами". Згідно цьому документу обмін Даними відбувається у форматі XML з використанням протоколу AS2 та проходить по захищений телекомунікаційним каналам зв'язку. XML-документ може бути підписаним Електронним цифровим підписом, який формується за допомогою Сертифікатів Уповноваженого органу, виданих УЦ Федерального казначейства, що є гарантією того, що XML - документ містить інформацію, яка пройшла всі необхідні погодження. Для здійснення державних закупівель в Данії розроблен стандарт OIOUBL, який базується на UBL 2.0. IOUBL. Розробка проводилась у співпраці з іншими країнами Північної Європи, Великобританії і Співтовариства північноєвропейських країн (North European Subset, NES). Основною перевагою OIOUBL є стандартизація бізнес-документів для різних цілей. Це певною мірою заслуга використання UBL 2.0, який представляє собою гнучкий міжнародний стандарт. ANCP-NAPP (Національне агентство з державних закупівель) є державною компанією Португалії, створене 19 лютого 2007 року. Його створення стало результатом Програми реструктуризації головного управління (PRACE) в сфері державних закупівель та державного управління флотом. Національна система державних закупівель (NSPP), під керівництвом ANCP-NAPP спрямована на Досягнення більшої жорсткості, прозорості та конкурентоспроможності у сфері державних закупівель та раціоналізація витрат и СКОРОЧЕННЯ бюрократії в державних закупівлях. У Португалії Повністю реалізований ланцюг Електрон закупівель: від електронний відбору та ОЦІНКИ постачальників до Електрон платежів.

Фінляндія - це відносно розвинена країна в напрямку єдиного торгового електронного

пространства. Їх міцна система обміну рахунко-фактурами на локальному рівні здійснюється провайдером, оператором і банком. Обмін інформацією здійснюється через Finvoice XML format.

У Швеції проект PEPPOL був реалізований на ранній стадії. У Швеції був запущений проект SFTI, який включав в себе розробку стандартних бізнес-процесів, і даних для різних сценаріїв.

Слід зазначити, що в різні роки спроби застосування електронного документообігу в своїй діяльності робилися різними Українськими державними структурами. Державною податковою адміністрацією в частині електронної звітності платників податків, Пенсійним фондом України в частині доступу страхувальників до системи подання звітів в електронній формі, Державним комітетом статистики України в частині запровадження подання звітності в електронній формі. Однак відмінності в форматах електронних цифрових підписів від різних постачальників, які не була врегульовані нормативними документами загальмувала введення електронних документів та електронного цифрового підпису в цілому. 20.08.2012г. Міністерство юстиції України та Адміністрація державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України своїм наказом чітко регламентували вимоги до електронного цифрового підпису.

Важливими питаннями процесу впровадження в Україні електронних державних закупівель залишаються необхідність збільшення рівня електронного документообігу в країні, удосконалення норм законодавства про державні закупівлі; створення високого рівня захисту та технічної оснащеності робочих місць фахівців з державних закупівель; створення чіткої системи підготовки кваліфікованих фахівців з державних закупівель щодо користування електронними технологіями.